

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **T. K.**

uniewinnionego od czynu z art. 157 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 sierpnia 2022 r.,

w trybie art. 535 § 3 k.p.k., kasacji pełnomocnika oskarżyciela prywatnego od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 czerwca 2021 r., sygn. akt VI Ka [...], utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w D. z dnia 23 listopada 2020 r., sygn. akt. II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić oskarżyciela prywatnego W. M. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa,**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. K., prowadzącego Kancelarię Adwokacką w D., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23 % VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielowi prywatnemu z urzędu w postaci sporządzenia i wniesienia kasacji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w D. z dnia 23 listopada 2020 r., sygn. akt. II K [...], T. K. został uniewinniony od zarzutu popełnienia czynu, polegającego na tym, że w dniu 15 sierpnia 2018 r. o godz. 10.00 w D. przy ul. T., na wysokości Zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej uderzył pięścią w twarz W. M., co doprowadziło

do jego upadku, tj. czynu z art. 157 § 2 k.k. (pkt 1). Wyrok zawierał także rozstrzygnięcie w przedmiocie wynagrodzenia pełnomocnika oskarżyciela prywatnego z urzędu (pkt 2) i kosztów procesu (pkt 3).

Powyższy wyrok został zaskarżony przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego i oskarżyciela prywatnego osobiście. W. M. zakwestionował wyrok Sądu I instancji w sposób opisowy. W tym miejscu należy wyjaśnić, że z akt sprawy wynika, iż oskarżyciel prywatny nazywa się W. M. a nie W. M.. Takim też nazwiskiem oskarżyciel prywatny podpisał swoją apelację. Jednak w apelacji jego pełnomocnika i kilku innych pismach procesowych użyto nazwiska „M.”. Toteż w dalszej części uzasadnienia w tych jego fragmentach, które zawierają cytaty z pism procesowych, może znaleźć się nieprawidłowa forma nazwiska oskarżyciela prywatnego.

Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

„• obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 7 k.p.k. poprzez uznanie za wiarygodnych, spójnych i konsekwentnych poniższych zeznań świadka K. K., przy jednoczesnej nieprawidłowej ocenie ich treści: (...) *Pracownia nie jest czynna w święta, w dniu 15.08.2018 r. też nie była czynna. Patrząc na skierowanie kiedy był puszczony materiał to należy uznać, że doktor K. był w pracy w dniu 15.08.2018 r. Nie wiem o której godzinie był w pracy wiem tylko, że w tym dniu.* (...), podczas gdy świadek: wskazał, że pracownia w szpitalu w D. nie jest czynna w święta; nie posiada wiedzy w jakich godzinach w dniu 15 sierpnia 2018 r. oskarżony mógłby być w pracy; nie ma wiedzy, czy badanie próbek materiału przez oskarżonego mogło odbywać się faktycznie w dniu 15 sierpnia 2018 roku;

• obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 7 k.p.k. poprzez uznanie za wiarygodnych, spójnych i konsekwentnych poniższych zeznań świadka A. K.: (...) *W dniu 15.08.2018 r. doktor K. pracował, wiem to na podstawie sms, które do niego wysysałam w dniu 14.08.2018 r. (...) Ja mogę domniemywać po procesorze, że doktor K. w pracy był w godzinach dopołudniowych. (...) W tej chwili nie jesteśmy w stanie sprawdzić czy jest zapisana gdzieś godzina umieszczono materiału w procesorze ponieważ upłynęło zbyt dużo czasu. Ja mogę zadzwonić do firmy, która zajmuje się serwisem być może firma jest w stanie to*

odtworzyć (...) podczas gdy świadek: na podstawie treści smsów opiera przypuszczenia odnośnie pracy oskarżonego w dniu 15 sierpnia 2018 roku; nie wie w jakich godzinach w dniu 15 sierpnia 2018 roku oskarżony przebywał w szpitalu w D.; nie ustalił: kto obsługiwał i w jakich godzinach obsługiwał próżniowy procesor tkankowy w dniu 15 stycznia 2018 roku;

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 7 k.p.k. poprzez uznanie za wiarygodnych wyjaśnień oskarżonego T. K., w zakresie nieprzyznania się do uderzenia pokrzywdzonego w twarz w dniu 15 sierpnia 2018 roku, podczas gdy złożone wyjaśnienia stanowią wyłącznie linię przyjętej obrony;

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez brak wyjaśnienia sprzeczności pomiędzy zeznaniami świadka A. K., a dowodem w postaci pisma dyrekcji [...] Centrum Onkologii (data wpływu do Sądu: 25 czerwca 2020 roku), odnośnie świadczenia usług medycznych przez oskarżonego w dniu 15 sierpnia 2018 roku, w [...] Centrum Onkologii w D.; przy czym pismo ze szpitala zostało ujawnione na rozprawie, lecz bezzasadnie pominięte przy ustalaniu stanu faktycznego;

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie przy ustalaniu stanu faktycznego dowodu ujawnionego na rozprawie w postaci dokumentacji fotograficznej raportu pracy próżniowego procesora tkankowego, podczas gdy z treści raportu wynika, że procesor tkankowy został uruchomiony dopiero o godz. 9:57 (START) 15 sierpnia 2018 roku, tj. kilkanaście minut po zdarzeniu, tj. uderzeniu pokrzywdzonego przez oskarżonego;

- obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku tj. art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych w oparciu o opinie sądowo-psychiatryczne i psychologiczne sporządzone do postępowania o sygn. akt: II K [...], podczas gdy tak ważny dowód nie został przeprowadzony bezpośrednio przez składem orzekającym, a pełnomocnik pokrzywdzonego nie miał możliwości odniesienia się do treści obu ekspertyz;

co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku poprzez przyjęcie, że sprawcą uderzenia pięścią w twarz pokrzywdzonego w dniu 15 sierpnia 2018 r. przy ulicy T. w D. nie był oskarżony

T. K.”.

Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu obu apelacji, wyrokiem z dnia 23 czerwca 2021 r., sygn. akt VI Ka [...], Sąd Okręgowy w K. utrzymał zaskarżony wyrok w mocy (pkt 1). Wyrok zawierał także rozstrzygnięcie w przedmiocie wynagrodzenia pełnomocnika oskarżyciela prywatnego z urzędu (pkt 2) i kosztów procesu (pkt 3).

Kasację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego zaskarzając go w całości i zarzucając:

„1. rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonych dowodów, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy, polegającą w szczególności na:

a) bezzasadnym ustaleniu przez Sąd Odwoławczy w oparciu o treść: karty informacyjnej z pobytu pokrzywdzonego na oddziale SOR [...] Centrum Onkologii w D., obdukcji sądowo-lekarskiej i analizy lekarskiej iż: (...) *wątpliwym jest, czy uderzenie pięścią w twarz pokrzywdzonego przez oskarżonego w ogóle miało miejsce, ponieważ w karcie informacyjnej z pobytu pokrzywdzonego na oddziale SOR [...] Centrum Onkologii w D. w dniu 15.08.2018 roku, godz. 10:45 do 10:54, nie stwierdzono obrażeń na twarzy pokrzywdzonego. (...) Tymczasem zarówno lekarz badający pokrzywdzonego w szpitalu jak i biegły lekarz sądowy K. K. nie ujawnili u W. M. jakichkolwiek obrażeń twarzy czy chociażby bolesności twarzoczaszki*, podczas gdy:

- treść karty informacyjnej z pobytu oskarżyciela prywatnego na oddziale SOR [...] Centrum Onkologii w D. z dnia 15 sierpnia 2018 roku nie stanowi obdukcji lekarskiej, która może zostać wykonana jedynie przez biegłego sądowego,
- w obdukcji sądowo-lekarskiej z dnia 21 sierpnia 2018 roku zostało wyraźnie wskazane, iż powstałe obrażenia w dniu 15 sierpnia 2018 mogły powstać w sposób opisany przez pokrzywdzonego,
- w opinii z analizy lekarskiej z dnia 5 października 2018 roku zostało wyraźnie wskazane, iż W. M. w dniu 15 sierpnia 2018 roku doznał urazu okolicy lewego łuku jarzmowego;

b) nieprawidłowym, i to mimo szeregu czynionych zarzutów ze strony pełnomocnika W. M., i to w zasadzie całkowicie bezkrytycznym w ślad za Sądem I Instancji, uznaniu przez Sąd Odwoławczy za w pełni wiarygodne i mogące stanowić podstawę ustalenia całokształtu okoliczności stanu faktycznego niniejszej sprawy, zeznania świadka A. K.: (...) *W dniu 15.08.2018 roku doktor K. pracował, wiem to na podstawie sms, które do niego wysysałam w dniu 14.08.2018 roku (...) Ja mogę domniemywać po procesorze, że doktor K. w pracy był w godzinach popołudniowych. (...) W tej chwili nie jesteśmy w stanie sprawdzić czy jest zapisane gdzieś godzina umieszczono materiału w procesorze ponieważ upłynęło zbyt dużo czasu. Ja mogę zadzwonić do firmy , która zajmuje się serwisem być może firma jest w stanie to odtworzyć. (...) Staramy się zawsze żeby procesor wyłączył o 6:00, żeby wtedy zakończył się proces (...)*, podczas gdy świadek:

- na podstawie treści korespondencji s-msowej z oskarżonym z dnia 14 sierpnia 2018 roku (godziny wieczorne) oraz 15 sierpnia 2018 roku (godziny wieczorne) przypuszcza, że T. K. koło godziny 10:00, w dniu 15 sierpnia 2018 roku pracował/świadczył usługi w Szpitalu,
- nie jest w stanie podać godzin pracy/świadczenia usług oskarżonego w Szpitalu w dniu 15 sierpnia 2018 roku, przy założeniu, że w tym dniu oskarżony faktycznie przebywał na terenie placówki,
- nie jest w stanie podać, kto uruchomił procesor tkankowy w dniu 15 sierpnia 2018 roku, i czy na pewno to był oskarżony,
- wskazuje, że procesor sam się wyłącza o godzinie 6:00, a w związku z tym również może się sam wyłączyć, bez ingerencji innych osób;

c) nieprawidłowym, i to mimo szeregu czynionych zarzutów ze strony pełnomocnika W. M., i to w zasadzie całkowicie bezkrytycznym w ślad za Sądem I Instancji, uznaniu przez Sąd Odwoławczy za wiarygodne i mogące stanowić podstawę ustalenia całokształtu okoliczności stanu faktycznego niniejszej sprawy, zeznania świadka K. K.: (...) *Pracownia nie jest czynna w święta, w dniu 15.08.2018 roku też nie była czynna. Patrząc na skierowanie kiedy był puszczony materiał to należy uznać, że doktor K. był w pracy w dniu 15.08.2018 r. Nie wiem o której godzinie był w pracy wiem tylko, że w tym dniu. (...)* podczas gdy świadek:

- wskazał, że pracownia szpitala nie jest czynna w święta, a w tym również nie była otwarta w dniu 15 sierpnia 2018 roku,

- nie posiada wiedzy w jakich godzinach w dniu 15 sierpnia 2018 roku oskarżony mógłby być w pracy, jeśli faktycznie w tym dniu T. K. przebywał na terenie szpitala;

d) całkowicie błędnym i wadliwym uznaniu przez Sąd Odwoławczy, i to bezkrytycznie w zasadzie za Sądem I Instancji, treści wyjaśnień złożonych przez oskarżonego T. K. za wiarygodnych, w zakresie nieprzyznania się przez niego do uderzenia pokrzywdzonego w twarz w dniu 15 sierpnia 2018 roku, podczas gdy złożone wyjaśnienia stanowią wyłącznie linię przyjętej obrony;

e) całkowicie błędnym i wadliwym uznaniu przez Sąd Odwoławczy, i to bezkrytycznie w zasadzie za Sądem I Instancji, treści zeznań złożonych przez pokrzywdzonego W. M. za niewiarygodnych, w zakresie twierdzenia, że sprawcą uderzenia go w twarz w dniu 15 sierpnia 2018 roku był oskarżony;

2. rażące naruszenie przepisów postępowania, a tj. art. 192 § 2 k.p.k. w zw. 410 k.p.k. w zw. z 2 § 1 pkt k.p.k. poprzez uznanie zeznań W. M. za niewiarygodnych w oparciu o przekazane Sądowi I Instancji przez oskarżonego, opinie: sądowo-psychiatryczną i psychologiczną z badania W. M., a sporządzone do innego postępowania karnego (sprawa rozpoznawana przed Sądem Rejonowym w D. o sygn. akt: II K [...]), podczas gdy:

- takie opinie nie były znane pełnomocnikowi W. M.,

- na terminie rozprawy w dniu 16 listopada 2020 r. pełnomocnik W. M. nie miał możliwości zapoznania się z ich treścią,

- zgodnie z treścią art. 192 § 2 k.p.k., jeśli wystąpiły wątpliwości co do poczytalności oskarżyciela prywatnego, to Sąd I Instancji, jak również Sąd Odwoławczy powinny ponownie przesłuchać W. M. z udziałem biegłych, którzy dokonaliby wtedy prawidłowej oceny wiarygodności złożonych przez niego zeznań;

3. rażące naruszenie przepisów postępowania, a tj. art. 193 § 1 k.p.k. poprzez stwierdzenie przez Sąd Odwoławczy, iż: *Zgodnie z zasadami doświadczenia zawodowego, oczywistym jest, że gdyby pokrzywdzony faktycznie został uderzony pięścią w twarz, a uderzenie było na tyle mocne, że przewrócił się i dodatkowo pękło szkło w jego okularach, to na twarzy musiałyby powstać przynajmniej podbiegnięcia krwawe, które na przestrzeni kolejnych dni powinny przybrać postać*

krwiaka okularowego, podczas gdy: powyższy pogląd powinien pochodzić od biegłego z zakresu medycyny, a nie sędziego Sądu odwoławczego, który nie jest lekarzem, nie posiada wykształcenia medycznego, nie posiada również wystarczającej wiedzy medycznej do formułowania takiego wniosku/stanowiska, nawet opierając się na doświadczeniu zawodowym;

4. rażące naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 170 § 1 k.p.k. poprzez bezkrytyczne przyjęcie zasadności oddalenia przez Sąd I Instancji wniosków dowodowych pełnomocnika W. M.:

a) o wyjaśnienie sprzeczności pomiędzy zeznaniami świadka A. K., a treścią pisma dyrekcji [...] Centrum Onkologii (data wpływu do Sądu: 25 czerwca 2020 roku), odnośnie rzekomego świadczenia usług medycznych przez oskarżonego w dniu 15 sierpnia 2018 roku w [...] Centrum Onkologii w D. poprzez zawnioskowanie o przesłuchanie dyrektora szpitala lub dokonanie konfrontacji pomiędzy nim, a świadkiem A. K., podczas gdy treść zeznań świadka A. K. stanowi podstawę ustaleń stanu faktycznego, aczkolwiek jest ona całkowicie sprzeczna z treścią pisma dyrekcji Szpitala;

b) o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego informatyka celem ustalenia, kto w dniu 15 sierpnia 2018 roku zalogował się do próżniowego procesora tkankowego, kiedy nastąpiło zalogowanie, czy logowanie mogło mieć charakter zdalny, czy komputer sam się nie zalogował o danej godzinie.”

W oparciu o powyższe zarzuty pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Zarzut rażącego naruszenia prawa powinien odnosić się do uchybień Sądu odwoławczego

popelnionych w związku z rozpoznaniem apelacji. Kasacja przysługuje bowiem od wyroku Sądu odwoławczego, a nie od wyroku Sądu pierwszej instancji.

W niniejszej sprawie skarżący sformułował cztery zarzuty. Dwa z nich – z punktów 1 i 4 są zarzutami sformułowanymi wobec orzeczenia Sądu I instancji i odnoszą się do przepisów, których Sąd odwoławczy nie stosował. Sąd odwoławczy bowiem jedynie kontrolował ocenę dowodów przeprowadzoną przez Sąd I instancji i utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. Toteż, chcąc skutecznie zaatakować w kasacji wniesionej na niekorzyść uniewinnionego oskarżonego zaaprobowanie przez Sąd Okręgowy oceny dowodów i ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, należało w nadzwyczajnym środku zaskarżenia wskazać na rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k., ewentualnie w związku z art. 457 § 3 k.p.k. Tego jednak pełnomocnik oskarżyciela prywatnego nie uczynił w zarzucie 1 i 4 kasacji. Zasadniczo sąd odwoławczy może rażąco naruszyć przepisy prawa wskazane w ww. zarzutach kasacji jedynie wtedy, gdy ocenia odmiennie zgromadzone w sprawie dowody albo gdy uzupełnia przewód sądowy i przeprowadza samodzielnie postępowanie dowodowe. Wówczas dokonuje własnej oceny dowodów na podstawie art. 7 k.p.k., zaś gdy przeprowadza dowody, to zobowiązany jest do ujawnienia wszystkich istotnych okoliczności na rozprawie apelacyjnej – art. 410 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. (zob. D. Świecki, [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany*, red. D. Świecki, LEX/el 2021, komentarz do art. 523, t. 22; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2021 r., V KK 63/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2016 r., V KK 327/16).

W tej sprawie Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego w zakresie dowodów wymienionych w zarzucie 1 i 4 kasacji. Co więcej, nie dokonywał też nowej, odmiennej od Sądu *meriti* oceny dowodów, albowiem w pełni zaakceptował sposób procedowania Sądu Rejonowego i poczynione przez niego ustalenia faktyczne, utrzymując zaskarżony wyrok w mocy. Jak już wskazano, przy takim procedowaniu Sądu odwoławczego zarzut kasacyjny dotyczący sfery oceny dowodów czy ustaleń faktycznych może być oparty wyłącznie na kwestionowaniu prawidłowości przeprowadzonej kontroli odwoławczej.

Podobnie zarzut z punktu 4 dotyczy oddalenia wniosków dowodowych przez Sąd I instancji (obraza art. 170 § 1 k.p.k.), a więc dotyczy wprost postępowania przed Sądem Rejonowym. Wskazane w zarzucie wnioski dowodowe zostały oddalone postanowieniem z dnia 16 listopada 2020 r., wydanym na rozprawie (k. 180). Podniesienie w kasacji zarzutu naruszenia art. 170 § 1 k.p.k. jest możliwe wyłącznie w wypadku oddalenia wniosku dowodowego przez Sąd odwoławczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2020 r., IV KK 117/20). Prawidłowo podniesiony zarzut kasacyjny powinien dotyczyć rzetelności kontroli odwoławczej w zakresie oddalenia tych wniosków.

Polski proces karny nie jest oczywiście procesem formułkowym i Sąd Najwyższy niejednokrotnie interpretował rzeczywistą treść zarzutów przez pryzmat uzasadnienia kasacji (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 kwietnia 2007 r., II KK 81/06; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2007 r., V KK 102/06; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 1999 r., III KZ 74/99). Jednakże w tej sytuacji kluczowy jest kierunek zaskarżenia. Poszukiwanie prawidłowej treści błędnie sformułowanych zarzutów w kasacji wniesionej na korzyść skazanego znajduje uzasadnienie w gwarancyjnym charakterze takiego działania. Nie ma już takiego uzasadnienia w przypadku kasacji na niekorzyść, albowiem odpada w tej sytuacji element gwarancyjny.

Niezależnie od powyższych uwag Sąd Najwyższy nie dostrzega rażącego naruszenia prawa w sposobie dokonania kontroli odwoławczej przez Sąd Okręgowy i w zaaprobowaniu oceny: dowodu z dokumentu w postaci szpitalnej karty informacyjnej, zeznań: pokrzywdzonego W. M., świadków A. K. i K. K. i wyjaśnień oskarżonego T. K.. Wszystkie te dowody zostały przeprowadzone przed Sądem I instancji, a Sąd Okręgowy, jak już wspomniano, wyłącznie kontrolował ich ocenę, czemu dał wyraz w szczegółowym i rzetelnie sporządzonym uzasadnieniu swego wyroku. W żadnym razie nie można zgodzić się z pełnomocnikiem oskarżyciela prywatnego, że dla zweryfikowania prawidłowości oceny dowodu w postaci karty informacyjnej z pobytu oskarżyciela prywatnego na oddziale SOR [...] Centrum Onkologii w D. bezpośrednio po zdarzeniu Sąd Okręgowy powinien powołać biegłego z zakresu medycyny. Karta informacyjna leczenia szpitalnego znajdująca się na k. 49 akt sprawy została już przez Sąd I instancji uznana za istotny dowód w

sprawie (por. pkt 1.1. uzasadnienia wyroku Sądu I instancji) i nie było żadnych przeszkód, aby Sąd odwoławczy, dokonując kontroli prawidłowości ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji stwierdził, że rzeczywiście nie zawiera ona żadnej wzmianki o obrażeniach twarzy oskarżyciela prywatnego wykrytych w czasie badania (napisano tam: „skóra twarzy bez podbiegnięć krwawych, twarzoczaszka niebolesna”; jedynie pokrzywdzony wskazywał w wywiadzie na takie obrażenie). Pełnomocnik oskarżyciela prywatnego błędnie też wskazuje, że potwierdzenie obrażeń twarzy oskarżyciela prywatnego wynika z obdukcji sądowo-lekarskiej sporządzonej niemal tydzień po zdarzeniu, dnia 21 sierpnia 2018 r. Także przy ocenie treści tego dokumentu Sąd odwoławczy w żadnym razie nie naruszył przepisów prawa, skoro wprost wynikają z niego jedynie dwa urazy stwierdzone w badaniu: otarcie naskórka na lewym łokciu i siniec na udzie (k. 50). Rzeczywiście w „opinii z analizy lekarskiej” (k. 52, dokument wydany dnia 5 października 2018 r.) wskazuje się, że w karcie informacyjnej z dnia 15 sierpnia 2018 r. stwierdzono „uraz okolicy lewego łuku jarzmowego”. Jednak, jak już wspomniano, tego rodzaju uraz nie został potwierdzony w badaniu fizykalnym przeprowadzonym przy przyjęciu na SOR, co słusznie podkreślił Sąd odwoławczy. Sąd odwoławczy dokonywał kontroli oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonego o uderzeniu go pięścią w twarz przez przyzmat treści tych dokumentów a następnie precyzyjnie oraz przekonująco wyjaśnił, dlaczego podziela stanowisko Sądu I instancji.

Sąd Okręgowy obszernie też wyjaśnił, dlaczego akceptuje ustalenie o tym, że w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu ówczesny oskarżony przeprowadzał badania w szpitalu w D., logicznie wykazując, dlaczego wskazane w apelacji sprzeczności między dowodami są jedynie pozorne. Nawet zatem przy założeniu, że zamiarem pełnomocnika oskarżyciela prywatnego było zaatakowanie jakości kontroli odwoławczej a nie samej oceny dowodów, której przecież Sąd odwoławczy w tej sprawie nie dokonywał, skoro nie przeprowadzał postępowania dowodowego na rozprawie odwoławczej, to kasacja w odniesieniu do dowodów wskazanych w zarzutach pierwszym i czwartym jest oczywiście bezzasadna.

Podobnie jako oczywiście bezzasadne należy ocenić pozostałe zarzuty kasacji. Zarzut z punktu 3 wskazuje, że Sąd odwoławczy rażąco naruszył prawo

wskutek nieprzeprowadzenia z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej, w kontekście wniosków Sądu odwoławczego o obrażeniach doznanych przez pokrzywdzonego. Jak już wskazano ustosunkowując się do innych zarzutów kasacji, Sąd odwoławczy nie naruszył art. 193 § 1 k.p.k., a tym bardziej „rażąco”, samodzielnie oceniając prawidłowość wniosków wyciągniętych przez Sąd I instancji zarówno z treści karty informacyjnej przyjęcia pokrzywdzonego na SOR, jak i jego obdukcji z dnia 21 sierpnia 2018 r. Żaden z Sądów nie zakwestionował przecież powstania obrażeń u pokrzywdzonego, opisanych w wynikach badania fizykalnego przeprowadzonego na SOR. Sąd Okręgowy jedynie dokonywał kontroli oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonego o uderzeniu go pięścią w twarz przez pryzmat tych dokumentów. Toteż tylko na marginesie należy zauważyć, że na etapie postępowania odwoławczego ze strony oskarżenia nie pojawiła się inicjatywa dowodowa w tym zakresie. Tym bardziej zatem nie można czynić Sądowi odwoławczemu zarzutu, że w takich warunkach nie działał z urzędu, zwłaszcza że uwagi Sądu odwoławczego poczynione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stanowiły jedynie wyraz przeprowadzanej kontroli odwoławczej i bazowały na dowodach zgromadzonych w postępowaniu przed Sądem I instancji. Nie sposób uznać, aby Sąd Okręgowy rażąco naruszył prawo w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k. powołując się w toku kontroli apelacyjnej na zasady logiki i doświadczenia życiowego co do procesu powstawania obrażeń, zwłaszcza gdy przywoływane w trzecim zarzucie kasacji stwierdzenie bazuje na dowodzie z dokumentu sporządzonego w placówce medycznej (k. 49).

Odnosząc się do drugiego z zarzutów kasacji trzeba wpierw zauważyć, że art. 192 § 2 k.p.k., którego rażące naruszenie zarzuca skarżący, ma charakter fakultatywny. Nie wynika z niego obowiązek powołania biegłego lekarza lub biegłego psychologa do udziału w czynności przesłuchania, a tylko możliwość zarządzenia przesłuchania świadka z udziałem wymienionych biegłych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2021 r., II KK 394/20). Skarżący nie podnosi zarzutu obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zakresie nierzetelnej kontroli odwoławczej co do stanowiska wyrażonego przez Sąd Okręgowy o naruszeniu art. 192 § 2 k.p.k. W świetle wynikających z opinii psychiatrycznej i psychologicznej informacji o zaburzeniach psychicznych W. M. Sąd odwoławczy ocenił brak

przeprowadzenia przesłuchania w trybie art. 192 § 2 k.p.k. jako uchybienie, ale jednocześnie zajął kategoryczne stanowisko, że nie miało ono wpływu na treść wyroku. Tymczasem przepis art. 438 pkt 2 k.p.k. jednoznacznie wskazuje, że nie każda obraza prawa procesowego prowadzi do skuteczności zarzutu apelacyjnego, ale wyłącznie taka, która ma wpływ na treść orzeczenia. Sąd odwoławczy wskazał, że zeznania oskarżyciela prywatnego oceniono jako dowód odosobniony i stojący w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Tym samym niezależnie od treści opinii psychologicznej wydanej na skutek ewentualnego przesłuchania oskarżyciela prywatnego w trybie art. 192 § 2 k.p.k. nie mogłaby ona zmienić pozycji tego dowodu względem pozostałego materiału dowodowego. Nawet przy założeniu, że ten zarzut kasacji dotyczy procedowania Sądu odwoławczego, tj. przy potraktowaniu go jako zarzut nieprzeprowadzenia przedmiotowego przesłuchania przez Sąd odwoławczy, nie może on okazać się skuteczny. Skoro Sąd odwoławczy uznał, że w świetle całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego brak przesłuchania z udziałem biegłego psychologa nie ma wpływu na treść orzeczenia, a zeznania oskarżyciela prywatnego są dowodem zupełnie odosobnionym, to nie można też czynić mu zarzutu, że sam takiego przesłuchania nie przeprowadził z urzędu w postępowaniu odwoławczym. Kontrola odwoławcza słusznie doprowadziła bowiem ten Sąd do wniosku o możliwości utrzymania w mocy zaskarżonego wyroku nawet pomimo braku przedmiotowego przesłuchania.

W polu widzenia Sądu odwoławczego była także kwestia dotycząca zapoznania się z treścią opinii sądowo-psychiatrycznej i sądowo-psychologicznej, a czynność wprowadzenia tych dokumentów do procesu była prawidłowa i miała miejsce w ramach postępowania przez Sądem I instancji. Opinie te zostały ujawnione na rozprawie w dniu 16 listopada 2020 r. (k. 180), przy czym do akt sprawy przedłożone zostały przez ówczesnego oskarżonego na terminie wcześniejszym, w dniu 16 września 2020 r. (k. 126).

Tym samym wobec błędnego sformułowania zarzutów w kasacji wniesionej na niekorzyść T. K., a także niezasadności zarzutów mających charakter kasacyjny, Sąd Najwyższy oddalił kasację oskarżyciela prywatnego jako oczywiście bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 624 § 1 k.p.k. Zwalniając oskarżyciela prywatnego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy kierował się względami słuszności i jego aktualną sytuacją.

Uwzględniając wniosek pełnomocnika z urzędu oskarżyciela prywatnego, na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o advokaturze (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1651 ze zm.) w zw. z § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 17 ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. 2019, poz. 18) zasądzono na jego rzecz kwotę 442,80 zł, w tym VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji. Analizując kryteria, o których mowa w § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, Sąd Najwyższy nie dostrzegł podstaw do zasądzenia na rzecz pełnomocnika oskarżyciela prywatnego wynagrodzenia w podwyższonej kwocie.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[as]